

сприймається гірше або дуже важливо, щоб кожен слайд повинен бути необхідним. Не менш важливо й те, що: слайди повинні доповнювати або узагальнювати зміст лекції, а не дублювати її; на слайдах слід використовувати не повні речення, а лише словосполучення; оптимальна кількість рядків на слайді – 5, і в жодному разі не повинно перевищувати 7 рядків, включаючи заголовок; кількість слів в рядку не повинно перевищувати 7 слів.

Застосування технології презентації викладанні лекційного матеріалу на етапі впровадження змішаного навчання в УкрДУЗТ може розглядатися як окрема спеціальна частина процесу комунікації, тобто між особистісна передача інформації, заснована на зворотному зв'язку, з метою досягнення необхідного результату з підвищення якості освітнього процесу.

Т. І. Єфіменко

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ БАКАЛАВРА В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Державі бракує громадян, здатних до самоосвіти. Дистанційна форма навчання забезпечує цю потребу через мобільність ідей та знань.

Сервіс Zoom дозволяє не тільки слухати, а й брати активну участь в on-line-зустрічах. Завдяки можливості ділитися трансляцією екрану будь-який учасник може надати своєю інформацією на екрані, що дозволяє підтримувати зворотній зв'язок зі студентами.

Завдяки численним функціям, які надає платформа, є змога подавати новий матеріал, зокрема презентації, і перевіряти як студенти засвоїли його. Студенти розв'язують завдання, спілкуються з викладачем та між собою. Такі заняття частково сприяють розвитку комунікативних навичок. Чат дозволяє задавати питання чи писати коментарі під час заняття. Платформа також має «дошку оголошень», де як викладач так і студенти можуть робити записи, видимі для всієї групи. В цілому за відгуками студентів, працювати в Zoom зручно та цікаво.

Інша справа, що результативність цієї роботи може бути дуже різною, а оцінка поточної самостійної роботи студентів залишається слабким місцем.

Робота в Google Classroom також має безліч переваг, серед яких виконання тестових завдань на основі засвоєного на занятті чи опрацьованого самостійно матеріалу, та отримання результатів кожним студентом миттєво. В разі виникнення запитань по роботі, є можливість написати коментар. Тобто зберігається діалог між викладачем та студентами.

Проте, навряд чи можна замінити справжнє спілкування як викладача зі студентами, так і студентів між собою. Живе пояснення

матеріалу, коли бачиш очі студента, не замінює навіть найкрутіше відео. Прослуховуючи лекції, виконуючи вправи, даючи відповіді на тестові питання, студенти здобувають лише стійкі автоматизовані навички.

Використання груп у Viber для швидкого обміну новинами, повідомленнями, наразі сприяють навчальному процесу, але це, на жаль, передача інформації в «одну сторону».

Месенджери, цю і забезпечують доставку всім студентам основного обсягу навчального матеріалу, але не дають можливість спілкуватися й одержувати постійний зворотний зв'язок від будь-якого студента, де б він не перебував. Не сприяють інтерактивній взаємодії студентів під час виконання завдань, не надають студентам можливостей для творчості та ефективної самостійної роботи з навчальними матеріалами.

Необхідна достатня мотивація. Практично весь навчальний матеріал студент-дистанційник освоює самостійно. Це вимагає достатньої сили волі, відповідальності і самоконтролю. Швидше за все, ніхто його підганяти чи заохочувати до навчання не стане. Підтримувати потрібний темп навчання без контролю з боку вдається не всім. Не повною мірою вирішується проблема ідентифікації студента. Поки найефективніший спосіб простежити за тим, чи студент самостійно здавав тести, виконував завдання, не списував – це відеоспостереження, що не завжди можливо. Для стійкого зв'язку необхідно мати якісний Інтернет, сучасний комп'ютер або ноутбук, смартфон.

Самі тести не завжди показують реальний рівень знань. Доступ до сучасних програм дозволяє в межах дистанційного навчання повернутися до практики особистого спілкування через ZOOM-конференції під час підсумкового контролю знань. Між викладачем і студентом має відбуватися діалог

Колись, ми відмовилися від обов'язкового особистого спілкування студента і викладача під час іспиту та замінили його на тестування. Дистанційна освіта, поглибила цю проблему, бо не розвиває комунікабельність студента. При дистанційному навчанні особистий контакт студентів один з одним і з викладачами мінімальний, а то і цілком відсутній. Тому така форма навчання не підходить для розвитку комунікабельності, впевненості, навичок роботи у команді. Ось такі невтішні результати.

Так, дистанційна освіта не проста річ. Це окремий вид навчання, це філософія, методологія, психологія, навчання та викладання. Все необхідно ґрунтовно вивчити, розробити додатково методичні матеріали та постійно їх вдосконалювати.

Дистанційне навчання реалізує свій потенціал, лише для самодисциплінованих, мотивованих, чесних, насамперед, із собою та своєю совістю студентів, які хотіли б навчатися без хитрувань.